

Työn psykososiaalisen kuormituksen hallinta työterveysyhteistyötä hyödyntäen

Kansainvälinen työturvallisuuspäivä
29.4.2024 Työturvallisuuskeskus

Ylitarkastaja Ulla Arvo

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

@tervettatyota

Sisältö

- Käsitteistöä
- Kuormituksen hallinta ja työterveysyhteistyö
- Työsuojeluvalvonnan havaintoja
- Linkejä

Käsitteistöä

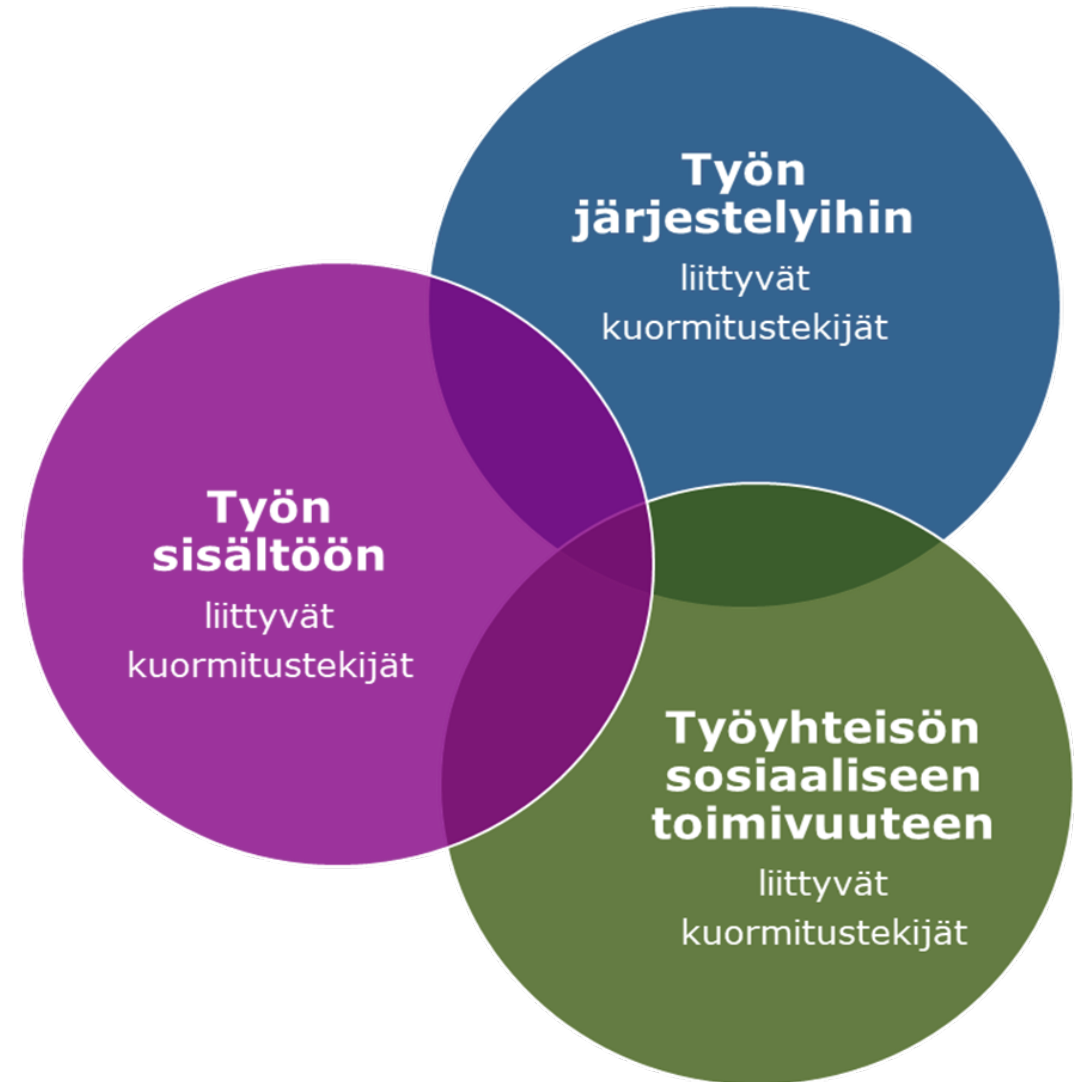
Käsitteistöä

Psykososiaalinen kuormitus – tunnistathan työnantaja kuormitustekijät työssä ja työolosuhteissa

- Psykososiaalisilla kuormitustekijöillä tarkoitetaan työn sisältöön ja järjestelyihin sekä työyhteisön sosiaaliseen toimivuuteen liittyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa työntekijälle haitallista kuormitusta. Psykososiaaliset kuormitustekijät voivat kuormittaa haitallisesti, jos ne ovat mitoitettu väärin, niitä on hallittu puutteellisesti, tai ne esiintyvät epäsuotuisissa olosuhteissa.

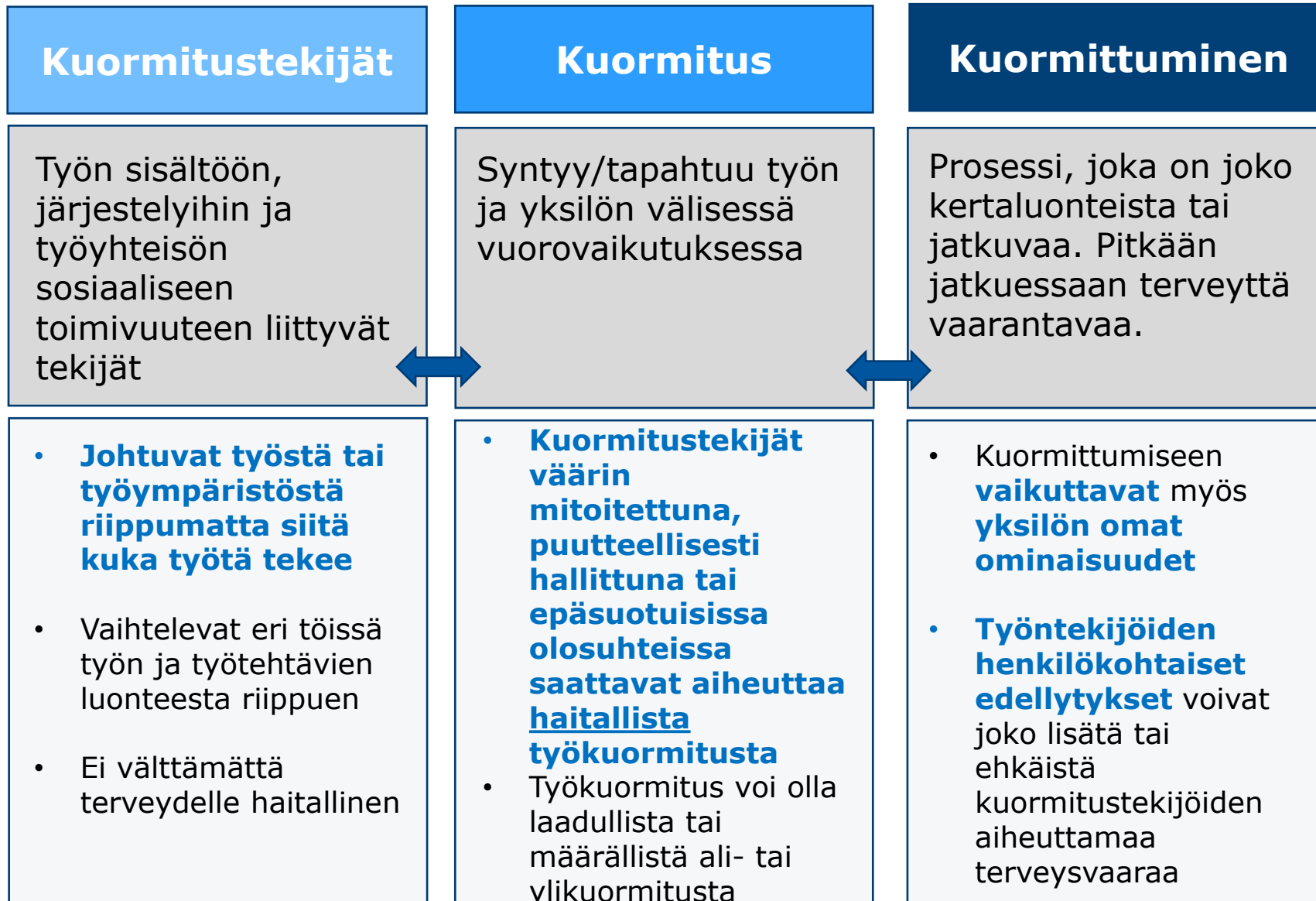
Aluehallintovirasto
Työsuojelu

Työterveysyhteistyö- perustuu työturvallisuuslakiin

- Työterveysyhteistyöllä tarkoitetaan työnantajan, työntekijöiden tai heidän edustajiensa ja työterveyshuollon välistä suunnitelmallista, tavoitteellista ja työpaikan tarpeista lähtöisin olevaa yhteistyötä.
- Työterveysyhteistyön tavoitteena on vaikuttava toiminta työn ja työolosuhteiden terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi sekä työntekijöiden työ- ja toimintakyvyn tukemiseksi työuran kaikissa vaiheissa.
- Tiedolla johtaminen ja toimiva tiedon kulku eri osapuolten välillä ovat toiminnan keskiössä.

Yhteinen ymmärrys käytettävistä **käsitteistä** keskeistä, jotta tunnistetaan mihin milloinkin tulee vaikuttaa ja mitä seurataan

Työn psykososiaalista kuormitusta
voidaan hallita työterveysyhteistyötä
hyödyntäen

Keskeistä kuormituksen hallinnassa

- Kuormittumisen *ennaltaehkäisy* on keskiössä – työnantajan työn ja työolojen seurantavelvollisuus.
- Työnantajalla velvollisuus ryhtyä tilannetta selvittäviin toimenpiteisiin kuormituksesta tiedon saatuaan – työnantajan huolehtimisvelvollisuus.
- Kuormitusta aiheuttavat tekijät ja niiden aiheuttama terveyshaitta ja vaara on tunnistettu.
- Toimenpiteet kohdistetaan kuormitusta aiheuttaviin tekijöihin, toimenpiteet toteutetaan, niiden toimivuutta seurataan ja arvioidaan → kuormituksen hallinta

Psykososiaalinen kuormitus ja työterveysyhteistyö

● Työyhteisötaso

- Selvitetään työpaikalla tehtävä työ ja työolosuhteet → vaarojen selvitys ja arviointi, jotta saadaan tietoon kuormitusta aiheuttavat tekijät
- Selvitys ja arviointi työterveyshuollon tietoon → työpaikkaselvitys tai suunnattu selvitys = **työterveysyhteistyö**
 - Terveydellisen merkityksen arviointi
 - Toimenpidesuositukset tilanteen edistämiseksi

● Seuraavat askeleet/ työterveysyhteistyö

- Kirjataan työsuojelun toimintaohjelmaan ja/ tai
- Kirjataan työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan ja sovitaan työterveysyhteistyössä mitä toimenpiteitä jatkossa tehdään ja mihin niillä pyritään vaikuttamaan – vastuut ja seuranta!
 - Käsittely työsuojelun yhteistoiminnassa
 - Työyhteisölle tärkeää tietää mitä tehdään ja mitä toiminnalla tavoitellaan → luottamus!

● Yksilötaso

- Työntekijä itse/ tai hänen edustajansa (tsv) tuo työnantajalle tietoon työntekijän kokeman kuormituksen
- Työnantaja ja työntekijä keskustelevat kuormitustekijöistä, kuormitusta aiheuttavista tilanteista tai kuormituskokemuksesta - konkretia
 - Voidaanko heti tehdä jotakin työnantajan toimesta vai käännytäänkö työterveyshuollon puoleen?

● Seuraavat askeleet/ työterveysyhteistyö

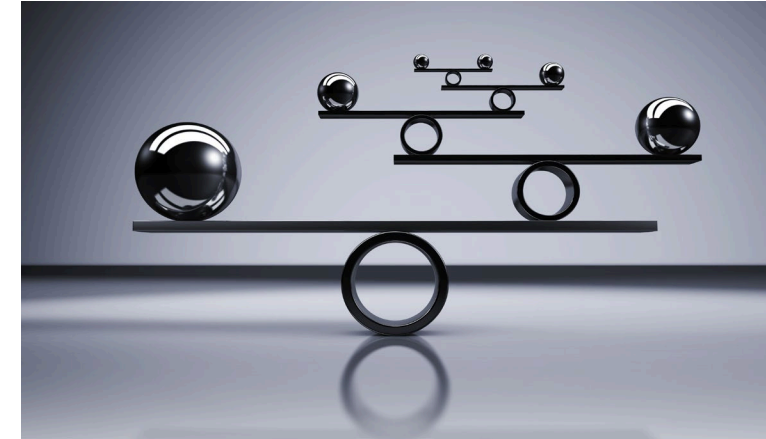
- Seurataan tehtyjä toimenpiteitä ja niiden toimivuutta – toimivatko?
- Työnantaja ohjaa työntekijän työterveyshuoltoon
 - Selvitään työntekijän yksilölliset ominaisuudet huomioiden kuormitusta aiheuttava tilanne sekä sen vaikutusta työntekijän terveydentilaan, kartoitetaan työntekijän työkykyä
- Työterveysneuvottelu:
 - Työn mukauttaminen, työkokeilut, osaamisen varmistaminen jne: roolit, vastuut!

Työsuojeluvalvonnan havaintoja

Työsuojeluvalvonnan havaintoja työterveysyhteistyöstä

- Toimiva työterveysyhteistyö näkyy valvonnassa mm.
 - Monipuolisena tiedon kulkuna työnantajan, henkilöstön edustajien ja työterveyshuollon välillä – tiedon ajantasaisuus!
 - Työnantajan tietämys työterveyshuollon asiantuntijaroolista työnantajan tukena lisääntyy ja syvenee.
 - Tehdään ”oikeita” asioita oikeaan aikaan
 - vaikuttavuutta!
 - ennakkointia!
 - Henkilöstö luottaa työnantajan toimintaan ja siihen, että esille tulleita asioita käsitellään ja työhyvinvoinnista huolehditaan.
 - Työn pitona, työn imuna
 - Työterveyshuoltoa ja sen asiantuntijuuden käyttö on ”normaalia” työnantajan toiminnassa → matala käytön kynnyks kun työterveyshuolto näkyy työpaikan arjessa
 - Yhteistyön jatkuvuutena – molemminpuolinen tyytyväisyys.
- Ennaltaehkäisevä työterveyshuollon rooli tulee selkeästi esille.

Voimavaratekijät on hyvä tunnistaa, mutta ne eivät poista kuormitustekijöitä!

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

Linkkejä

Lisätietoa

● [Tyosuojelu.fi – Työsuojeluhallinnon verkkopalvelu](#)

- [Väkivallan uhka](#)
- [Opas Väkivallan uhka työssä](#)
- [Vaarojen arviointi](#)
- [Psykososiaalinen kuormitus](#)
- [Työn psykososiaaliset kuormitustekijät -kysely](#)
- [Työterveyshuolto](#)
- [Väkivalta pois työpaikalta - Työturvallisuuskeskus \(ttk.fi\)](#)

[Verkkoseminaari: Esihenkilötyön psykososiaalinen kuormitus hallintaan](#)

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

Löydä
palvelumme

Tietoa työsuojelusta

- [Tyosuojelu.fi](https://tyosuojelu.fi)
- Työsuojeluviranomaisten puhelinneuvonta: 0295 016 620 (arkisin 9-15)
- Twitter: *@Tervettatyota*
- Facebook: *Työsuojeluhallinto*
- LinkedIn: *Aluehallintovirasto – Työsuojelu*
- YouTube: *Työsuojeluhallinto – Tervettä työtä tervetyo.fi/tyosuojelun-perusteet*

Kiitos!